

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Міністерства фінансів України
«Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України
від 21 січня 2016 року № 13»

1. Мета

Метою підготовки проєкту наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 21 січня 2016 року № 13» (далі – проєкт наказу) є приведення його положень у відповідність до Закону України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (далі – Закон № 265), Податкового кодексу України та Митного кодексу України.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Законом України від 30 червня 2023 року № 3219-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану» внесено зміни до Закону № 265 щодо можливості зазначення фізичними особами – підприємцями, які є платниками єдиного податку та не зареєстровані платниками податку на додану вартість, при продажу товарів (крім підакцизних товарів, технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, лікарських засобів, виробів медичного призначення, ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння) або наданні послуг в розрахунковому документі назви товару (послуги) у вигляді, що відображає споживчі ознаки товару (послуги) та ідентифікує належність такого товару (послуги) до товарної групи чи послуги. Водночас чинною редакцією Положення не передбачена можливість зазначення спрощеної назви товару, яка ідентифікує товар чи послугу тільки на рівні групи товару. При цьому з метою однозначності практичного застосування зазначених норм необхідно визначити класифікатор, який має використовуватись при визначенні спрощеної назви товару чи послуги.

Законом України від 29 червня 2023 року № 3173-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України у зв'язку із запровадженням електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах» в Україні запроваджується електронна марка акцизного податку, яка дає змогу ідентифікувати кожен одиницю товару (продукції), що підлягає маркуванню, на всіх етапах переміщення товару (продукції) та призначена для обліку обсягів виробництва на митній території України та ввезення на митну територію України алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, відстеження їх обігу на митній території України та ідентифікації легальності їх походження, у тому числі при їх ввезенні та

реалізації на митній території України, а також для підтвердження сплати економічними операторами акцизного податку. Погашення електронних марок у разі реалізації товарів (продукції), що підлягають маркуванню, кінцевому споживачу здійснюється автоматично на підставі даних про такі електронні марки, що містяться в розрахункових документах, сформованих реєстраторами розрахункових операцій/програмними реєстраторами розрахункових операцій. Для забезпечення реалізації зазначених норм цим Законом були внесені зміни до Закону №265 щодо обов'язкового зазначення в розрахунковому документі унікального ідентифікатора електронної марки акцизного податку або серійного номера електронної марки акцизного податку при роздрібній торгівлі алкогольними напоями, тютюновими виробами та рідинами, що використовуються в електронних сигаретах.

Законом України від 10 серпня 2023 року № 3326-ІХ «Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо протидії незаконному обігу тютюнових виробів» були внесені зміни до Митного кодексу України, відповідно до яких розрахунковий документ про продаж магазинами безмитної торгівлі тютюнових виробів та/або алкогольних напоїв повинен містити реквізити паспортного документа громадянина – покупця таких товарів, що в обов'язковому порядку передаються до системи обліку даних реєстраторів розрахункових операцій центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику. При цьому цим законом також вводяться обмеження на обсяг продажу магазинами безмитної торгівлі тютюнових виробів та алкогольних напоїв одній особі протягом однієї доби та встановлюється відповідальність за порушення цих обсягів.

У зв'язку з прийняттям зазначених законів виникла необхідність внесення змін до форм розрахункових документів до Положення про форму та зміст розрахункових документів/електронних розрахункових документів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 21 січня 2016 року № 13, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 лютого 2016 року за № 220/28350.

Також при практичному застосуванні норм чинного Положення виникли проблеми, пов'язані із різним тлумаченням норм, зокрема щодо обов'язку зазначення у розрахунковому документі інформації про оплату, проведену із застосуванням платіжної картки.

Крім того, протягом 2021–2023 років було прийнято низку змін до законодавства, які призвели до зміни термінології, що використовується в Положенні, у зв'язку з чим його положення потребують приведення у відповідність із новою термінологією.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом наказу передбачено:

можливість зазначення у фіскальному касовому чеку спрощеної назви товару та використання для визначення групи товарів чи послуг Державного класифікатора продукції та послуг (ДК 016:2010);

визначення ідентифікатора електронної марки акцизного податку/серійного номера електронної марки акцизного податку обов'язковим реквізитом розрахункового документа при роздрібній торгівлі алкогольними напоями, тютюновими виробами та рідинами, що використовуються в електронних сигаретах;

доповнення форм розрахункових документів реквізитами паспортного документа та інформацією, необхідною для контролю обсягів проданих тютюнових виробів та алкогольних напоїв (для магазинів безмитної торгівлі);

визначення понять «платіжний термінал, з'єднаний з реєстратором розрахункових операцій/програмним реєстратором розрахункових операцій» та «платіжний термінал, поєднаний з реєстратором розрахункових операцій/програмним реєстратором розрахункових операцій»;

низку технічних правок з метою термінологічної узгодженості Положення з нормами іншого законодавства, зокрема законодавства у сфері платіжних послуг.

4. Правові аспекти

Проект наказу розроблено відповідно до Податкового кодексу України, Митного кодексу України, Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», постанови Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 227 «Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України», підпункту 5 пункту 4 Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття та реалізація положень наказу не потребують фінансування з державного або місцевих бюджетів України.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект наказу не потребує проведення консультації із заінтересованими сторонами.

Проект наказу не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю та не потребує зазначення позицій відповідних заінтересованих сторін: уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноважених представників всеукраїнських профспілок, їх об'єднань,

всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проект наказу не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує зазначення позиції Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

Проект наказу потребує проведення цифрової експертизи та отримання висновку Міністерства цифрової інформації України про проведення цифрової експертизи.

Проект наказу потребує погодження з Національним банком України, Міністерством економіки України, Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України, Державною податковою службою України, Державною митною службою України, Державною регуляторною службою України.

Проект наказу підлягає державній реєстрації у Міністерстві юстиції України.

Відповідно до пункту 4 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 30 червня 2023 року № 3219-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану» до порядку підготовки та прийняття нормативно-правових актів, що приймаються на виконання вимог цього Закону, не застосовуються вимоги Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних із корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи проекту наказу не проводилися.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту акта забезпечить приведення у відповідність Положення до норм чинного законодавства.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО

_____ 20__ р.